

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

22 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari, împotriva sentinței Judecătoriei Cahul din 02 decembrie 2019 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 13 februarie 2019, în privința inculpatului

Șevciuc Nicolae XXXXX, născut la XXXXX, originar și locuitor al or. XXXXX, str. XXXXX, XXXXX, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale.

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 20.09.2019 - 02.12.2019,
instanța de apel: 24.12.2019 - 13.02.2020,
instanța de recurs: 27.05.2020 - 22.07.2020.*

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul din 02 decembrie 2019, procesul penal de învinuire a lui Șevciuc Nicolae în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, a fost încetat, în legătură cu împăcarea părților.

Cererea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare de la inculpat, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată, cu trecerea acestora în contul statului.

2. Instanța de fond a constatat că, la 10.10.2016, în jurul orei 06⁰⁰, inculpatul Șevciuc N., având în posesie permisul de conducere înregistrat cu nr. XXXXX, eliberat la 23.01.2015, cu categoria admisă „B”, s-a urcat la volanul automobilului „Mercedes Benz E200”, n/î lituaniene XXXXX, care era în stare tehnică bună, având în salonul automobilului în calitate de pasageri pe Ghilețchi G., Ghilețchi T., Miroșnicenco A. și minora XXXXX, pentru a se deplasa pe traseul din s. Larga Nouă, r-nul Cahul spre mun. Chișinău.

În timpul deplasării cu automobilul menționat, la intersecția cu drumul internațional înregistrat R-34, cu destinația Cahul-Cantemir, aflându-se în perimetrul de acțiune al indicatorului rutier 2.1 „Cedează Trecerea”, anexa nr.3 din Regulamentul

Circulației Rutiere, potrivit căruia conducătorul trebuie să cedeze trecerea vehiculelor care se apropie de intersecție pe drumul ce urmează a fi intersectat, nu a ținut permanent seama de împrejurări și nu a manifestat prudență sporită la conducerea automobilului dat, manifestând imprudență exprimată prin încredere exagerată în sine, dându-și seama că acțiunile sale ar putea provoca consecințe nefaste, neținând cont de dexteritatea sa în conducere și situația rutieră, dar fiind predominant de ideea nechibzuită că ele vor putea fi evitate, astfel ignorând prevederile pct. pct.10 alin.(1) lit. b), 45 alin.1) lit. a), b), c), d) al Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului sub nr. 357 din 13 mai 2009, cu modificări ulterioare, care indică că „Persoana care conduce un autovehicul trebuie să posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului Regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum”, precum și faptul că „Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, starea tehnică a vehiculului, situația rutieră”, cât și prevederile pct. 59 alin. (2) al Regulamentului menționat mai sus, care reglementează expres că „La intersecția drumurilor de semnificație neechivalentă, conducătorul vehiculului care se deplasează pe drumul fără prioritate trebuie să cedeze trecerea vehiculelor ce se apropie de intersecție pe drumul cu prioritate”, nu a întreprins măsuri necesare pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, unde trebuia să reducă viteza până la limita și chiar să se oprească, care i-ar asigura securitatea traficului rutier, inclusiv și să cedeze trecerea automobilului „Honda Accord”, n/î XXXXX, sub conducerea lui Balan D., care se deplasa regulamentar pe traseu internațional din or. Cahul spre or. Cantemir, astfel ignorând semnalul indicatorului vizat mai sus, a continuat deplasarea și a ieșit pe traseul internațional, unde a fost tamponat lateral stânga de automobilul „Honda Accord”, n/î XXXXX, sub conducerea lui Balan D., astfel în urma impactului automobilele implicate în accident rutier au fost deteriorate parțial, iar părții vătămate Ghilețchi G. i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de: fractura închisă a pubisului bilateral, contuzia ficatului, toracelui, care condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și se califică ca vătămări corporale medie.

Instanța a calificat acțiunile inculpatului în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, ca încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare care a provocat din imprudență vătămarea medie a integrității corporale și a sănătății.

Totodată, instanța a statuat că, în procesul judecării cauzei penale, partea vătămată s-a împăcat cu inculpatul, pretenții materiale sau morale față de el nu are, astfel fiind aplicabile cazului prevederile art. 109 Cod penal, adică încetarea procesului penal.

La fel, instanța a reținut că solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare în mărime de 6459,60 lei, suportate pentru efectuarea expertizelor: raportului de expertiză nr. XXXXX din 13.01.2017 la suma de 57,00 lei; raportului de expertiză nr. XXXXX din 13.01.2017 la suma de 57,00 lei; raportului de expertiză nr. XXXXX, XXXXX din 23.04.2018 la suma de 6300 lei, cât și cheltuielile suportate pentru hârtie și imprimante în suma de 45,60 lei, urmează a fi respinsă, ca fiind neîntemeiată. Ori, aceste cheltuieli au fost suportate pentru efectuarea

expertizelor judiciare, în vederea acumulării probelor necesare, ce demonstrează vinovăția și identifică persoana vinovată în comiterea unei infracțiuni.

Mai mult, procurorul nu a adus careva argumente legale și probe, care ar confirma posibilitatea încasării cheltuielilor judiciare din contul inculpatului.

Conform art. 143 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu în alte cazuri când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză.

Potrivit art. 227 alin.(1), (3) și art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuieli suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Totodată, suma de 45,60 lei, suportate de organul de urmărire penală pentru rechizitele de birou, sunt prevăzute în bugetul acestor organe, ca cheltuieli pentru buna desfășurare a justiției.

3. Procurorul Sergiu Mițăblîndă a declarat apel, solicitând casarea sentinței în partea încasării cheltuielilor judiciare și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă încasarea cheltuielilor judiciare în suma totală de 6459,60 lei pentru efectuarea acțiunilor de urmărire penală și a expertizelor judiciare, de la inculpatul Șevciuc N. în beneficiul statului.

Apelantul a invocat că, conform art. 229 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare.

Ori, în caz dacă inculpatul nu comitea infracțiunea, atunci statul nu avea să suporte cheltuieli judiciare prin intermediul organelor de urmărire penală, pentru efectuarea acțiunilor de urmărire penală și numirea expertizelor, deci odată ce inculpatul a recunoscut vina și i-a fost dovedită vinovăția în instanța de judecată și ca rezultat cauza penală a fost încetată pe motive de nereabilitare, deci instanța de fond întru respectarea actului de justiție urma să-l oblige pe inculpat să achite cheltuieli judiciare suportate de către organul de urmărire penală la instrumentarea cauzei penale.

Potrivit alin. (3) al art. 229 Cod de procedură penală, instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.

Astfel, instanța de fond la refuzul de a fi încasate cheltuielile judiciare din contul inculpatului nu a stabilit că încasarea acestora poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea inculpatului *Munteanu Mihail*.

4. Potrivit deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 13 februarie 2020, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a statuat că, materialele dosarului cu certitudine denotă că, rapoartele de expertiză judiciară nr. XXXXX din 13 ianuarie 2017, în privința lui Miroșnicenco A., nr. XXXXX din 19 ianuarie 2017, în privința părții vătămate Ghilețchi G. și rapoartele nr. XXXXX și XXXXX din 23 aprilie 2018, privind efectuarea expertizei auto-tehnice, au fost efectuate în temeiul ordonanțelor organului de urmărire penală din 11 octombrie 2016 și respectiv 02 ianuarie 2018.

Aceste cheltuieli, legate de efectuarea unor expertize, sunt cheltuieli de judecată prin prisma art. 227 Cod de procedură penală și urmează să fie încasate din contul statului.

Conform art. 229 Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sânt suportate de condamnat sau sânt trecute în contul statului. Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare. Instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor

Această normă lasă o marjă de apreciere și de la caz la caz, instanța de judecată în dependență de situație și probele prezentate de către procuror, hotărăște de către cine urmează să fie suportate cheltuielile de judecată. Alin. (2), al art. 229 Cod de procedură penală, indică posibilitatea instanței de judecată de a obliga inculpatul la plata cheltuielilor de judecată, însă nicidecum nu urmează să fie tratată ca o obligare a instanței de judecată să pună pe seama inculpatului achitarea cheltuielilor de judecată. Astfel, este greșită poziția procurorului precum că, art. 229 Cod de procedură penală stabilește în mod expres că, cheltuielile de judecată urmează să fie încasate din contul inculpatului, or, această poziție a procurorului este lipsită de orice suport de drept.

Totodată, sunt inexplicabile trimerile procurorului, în apelul declarat, la persoana ”*Munteanu Mihail*”. Ori, nu este clar cine este această persoană și ce tangența are cu prezenta cauza penală, în care inculpat este Șevciuc Nicolae Iurie. Astfel, nu sunt explicabile trimerile procurorului la o altă persoană.

În ceea ce ține de practica judiciară privind recuperarea cheltuielilor de judecată invocată de către procuror în apelul declarat, se reține acest argument nu poate fi unul decisiv pentru admiterea apelului în cauză. Ori, fiecare cauza în sine reprezintă un caz particular cu circumstanțe de fapt individuale și aplicarea normelor de drept în fiecare cauză, depinde de aceste circumstanțe factive. La caz, reieșind din circumstanțele factive ale cauzei penale deferite judecării, prima instanță corect a aplicat normele de drept material și procesual, sentința adoptată urmând a fi menținută.

5. Procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari, a declarat recurs ordinar, solicitând casarea deciziei menționate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel.

Recurentul a invocat că, conform art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sânt suportate de condamnat sau sânt trecute în contul statului.

În primul rând, cheltuieli legate cu efectuarea expertizelor judiciare sunt cheltuieli în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală - expertiza judiciară.

În al doilea rând, la soluționarea chestiunii cine suportă cheltuielile respective, trebuie soluționată reieșind din prevederile art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, care pe prim plan pune sarcina pe condamnat, responsabil de aceste cheltuieli în legătură cu comiterea infracțiunii. Și doar dacă condamnatul nu este în stare să le achite din diferite motive, invaliditate, incapacitatea juridică etc, cheltuielile sunt trecute în contul statului.

În al treilea rând, instanța de apel, odată ce a dispus respingerea cererii procurorului încasării de la inculpatul sumei de 6459,60 lei cu titlu de cheltuieli judiciare, nu a dispus trecerea acestora în contul statului, astfel, rezultă că nu dispunem

de o dispoziție referitoare la repartizarea cheltuielilor judiciare, așa cum se cere prin prevederile art. 397 pct. 5) și art. 416 Cod de procedură penală.

Astfel, instanța de apel nu a soluționat corect chestiunea legată cu cheltuieli judiciare.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 2. și 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind chestiunea cheltuielilor judiciare în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală, corect ținând cont de prevederile art. 385 alin. (1) pct. 14), 227 alin. (1) și (3), 143 alin. (1) pct. 1), 2), 6) Cod de procedură penală, care prescriu expres că la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare, suportate pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate, expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea cauzei morții, gradului de gravitate și a caracterului vătămarilor integrității corporale, altor cazuri când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză, instanțele just, argumentat și în limitele competenței legale statuând că, în speță, cheltuielile pentru efectuarea expertizelor urmează a fi făcute din contul mijloacelor bugetului de stat, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apelul acuzării.

Pe lângă aceasta, recursul ordinar, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele au apreciat circumstanțele cauzei în latura cheltuielilor judiciare.

Însă, pornind de la relevanțele art. 229 alin. (1) și (3), 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, instanța de judecată *poate* obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, instanța *poate* elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau

reaprecierea circumstanțelor cauzei în aspectul cheltuielilor judiciare în alt sens decât cel pe care îl propune acuzarea este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recurs au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2., 4., 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari, împotriva sentinței Judecătoriei Cahul din 02 decembrie 2019 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 13 februarie 2019, în privința inculpatului Șevciuc Nicolae XXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 14 august 2020.

Președinte
Judecători

Iurie Diaconu
Liliana Catan
Ion Guzun